

[Indenrigsministeren.]

Lov, der maa fortolkes i nøje Overensstemmelse med Ordlyden, paa hvilken man skal være varsom med at anvende mere frie Fortolkningsprincipper med Henblik paa at statuere Omgaaelse.

Hertil kommer, at Partierne under alle Forhold udnytter Valglovens Opgørelsesregler til det yderste. Naar Socialdemokraterne og Det radikale Venstre i 1918 enedes om en Deling af Opstillingskredsene imellem sig for derigennem at søge at opnaa flere Kredsmandater tilsammen, end der vilde være tilfaldet Partierne uden en saadan Aftale, synes der ogsaa her at foreligge en Udnyttelse af Valglovens Regler. Endvidere er det en kendt Sag, at der ved Landstingsvalgene indgaas Aftaler Partierne imellem om Fordeling af Valgmændenes Stemmer, uanset at Valglovens Regler tager Sigte paa at give det enkelte Parti Mandater i Forhold til dets Stemmetal.

Det fremgaar formentlig heraf, at der næppe rent juridisk kan indvindes noget imod den nævnte Fortolkning, og i hvert Fald kan Indenrigsministeriet ikke som juridisk administrativ Myndighed gribe ind i en Sag som denne ud fra juridiske Synspunkter, idet det er Folketinget selv, der afgør Gyldigheden af et afholdt Folketingsvalg. Saaledes som det ogsaa ganske rigtigt er anført, skal i Henhold til Rigsdagsvalglovens § 24 Folketingets Formand forud for nye almindelige Valg meddele Indenrigsministeren, hvilke politiske Partier der da findes i Folketinget. Disse Partier, der altsaa er til Stede og anerkendte Partier, er berettiget til at opstille Kandidater til Valget og paa Grundlag af det Stemmetal, de opnaar, berettiget til at tages med i Optællingen af Valgresultatet og, saafremt de opnaar et tilstrækkeligt Stemmetal, berettiget til saavel Kreds- som Tillægsmandater.

Naar man derfor i denne Forespørgsel taler om politiske Partier i Folketinget, der deler sig alene i den Hensigt, som det hedder, at omgaa Bestemmelserne i Valglovens § 44, saa kan Indenrigsministeren, selv om han havde Sind dertil, ikke skubbe et saadant nydannet Parti ud ved Valget, fordi Tilstedeværelsen af et saadant Parti nu engang er en Kendsgerning, og fordi det i Folketingsformandens Indberetning til Ministeren er anerkendt som Parti, men han maa lade dette Parti faa samme Rettigheder til at faa valgt Kandidater som andre Partier. For Indenrigsministeriet maa et Parti være et Parti, og man maa ved Opgørelsen af Valgresultatet gaa ud fra de bestaaende og de anmeldte Partier som ligeberettigede.

Hvorvidt to Partier har et saadant fælles Program, at de maa betragtes som en Enhed, er det ikke inden for Ministeriets Kompetence at bedømme og afgøre.

Jeg haaber derved at have besvaret det ærede Medlems Spørgsmaal, og jeg vil udtale Haabet om, at vi i det Udvalg, der kommer, alligevel vil kunne naa til et Resultat ogsaa i den af mig foreslaaede Retning.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Poul Sørensen har Ordet for en kort Bemærkning.

Poul Sørensen: Venstres ærede Ordfører fremkom med en Oplysning om, at Venstre ved Valget i 1943 vilde have kunnet faa Mandater i København. Det maa da vist bero paa en Misforstaaelse. Hvis man ser Venstres Stemmetal efter, er det 376 850, hvilket giver en Kvotient af 27,74, der forhøjes til 28, saaledes at Venstre ikke har kunnet komme i Betragtning ved Tillægsmandaternes Fordeling. Og hvis man undersøger, hvorledes Kredsmandaterne er faldet i Hovedstaden, vil man se, at det sidste Mandat, det 18de, faldt paa 22 328, og jeg forstaar, at Venstres ærede Ordfører maanværede med Tallet 19 000.

Jeg vil gerne ligeledes anholde den Betragtning, at Venstres overskydende Mandattal hidrører fra Delingen af Arbejderpartiet ved sidste Valg. Hvis man slaar efter i Statistiske Meddelelser fra 1935, ser man, at Venstre havde 26 Mandater i Forhold til deres Stemmer, men det fik 28, og at det i 1939 havde 27 Mandater, men ved den særlige Valglov, som begunstiger Venstre, fik 30 Mandater her i Folketinget.

Den Betragtning, der er fremført om den ene og den anden Side af Vesterbrogade, gælder jo fuldt og helt for Københavns Periferi. Hvis man f. Eks. ser paa det Sted, hvor Københavns Amt og Hovedstadskredsen støder sammen, kan man gøre den samme Betragtning gældende, som man gør gældende her. Det glemte den højtærede Forsyningsminister at komme ind paa.

Da Taletiden er udløbet, vil jeg endnu blot sige, at det er ganske uforstaaeligt for mig, naar dette Forhold har foreligget for Venstre i lang Tid, at Partiet saa ikke tidligere har lagt Forslaget paa Tingets Bord, saadan at vi kunde have forhandlet om det.

Alsing Andersen: Den højtærede Indenrigsminister forsøgte nu at forbedre Motiveringen for det Lovforslag, som fore-